

Předsudečnost, diskriminace a násilí jako menšinové stresory působící na životy LGBTQ+ lidí

Národní ústav duševního zdraví v roce 2022 uspořádal rozsáhlý výzkum **Být LGBTQ+ v Česku 2022** se zaměřením na společenské postavení LGBTQ+ lidí a jejich zkušenosti s diskriminací, obtěžováním a předsudečným násilím. Výzkumu se zúčastnilo téměř 3,5 tisíce osob, rozmanitých z hlediska jejich genderové identity nebo sexuální orientace. Studie navázala na šetření veřejného ochránce práv z roku 2018 *Být LGBTQ+ v Česku* a také na celoevropské šetření Evropské agentury pro základní práva *A long way to go for LGBTI equality*, jejichž otázky využila a nabízí tak možnost sledovat dlouhodobější trendy a porovnávat situaci i mezinárodně.

Výsledky ukázaly, že s **projevy averze a nenávisti vůči LGBTQ+ lidem** se setkala více než polovina dotázaných (52 %), což je více než v roce 2018. Osobní zkušenost s diskriminací má za posledních 5 let 43 % respondujících, přičemž vidíme velmi **nízkou míru nahlásování** těchto incidentů, pouze 12 % bylo nahlášeno policii či jiným organizacím. Respondentky a respondenti kvůli obavám z obtěžování, napadení a vyhrožování svou **sexuální orientaci nejčastěji skrývali** ve veřejném prostoru – 44 % skrývalo svou sexuální orientaci v hromadné dopravě, 42 % na veřejných místech jako jsou ulice, parky či náměstí. **Zkušenost s fyzickým či sexuálním napadením a vyhrožováním násilím** mělo za posledních 5 let 18 % všech dotazovaných, disproporčně nejvíce byly těmito činy ohroženy trans ženy (60 %).

Přehled dalších hlavních zjištění včetně kompletní výzkumné zprávy naleznete na stránkách www.lgbt-zdravi.cz.

Autorský tým:

RNDr. Michal Pitoňák, Ph.D. (NUDZ, Queer Geography)

Michal Pitoňák je absolventem PŘF UK, oborů biologie a sociální geografie. Od roku 2015 pracuje jako výzkumný pracovník v NUDZ, kde se zabývá výzkumem duševního zdraví neheterosexuálních a genderově rozmanitých lidí. Je rovněž předsedou vědeckopopularizačního spolku Queer Geography a členem vládního Výboru pro práva LGBTI+ lidí.

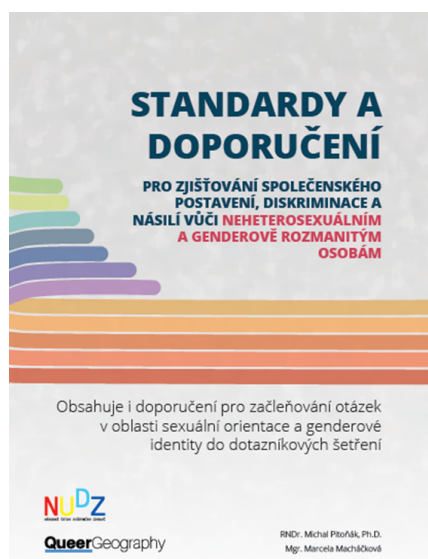

Mgr. Marcela Macháčková (NUDZ)

Marcela Macháčková je absolventka FF UPOL jednooborové psychologie, nyní výzkumná pracovnice v NUDZ, koordinátorka vzdělávacích programů genderové identity a sexuální orientace na školách (Mezipatra) a doktorandka PedF UK v oblasti sexuální výchovy.

Doporučení pro sběr dat v ohledu genderové identity a sexuální orientace

Dotazník studie vycházel z nejlepší dostupné praxe v oblasti dotazování se na genderovou identitu, sexuální orientaci a související aspekty života, které jsme jako autorský tým shrnuli v praktické příručce **Standardy a doporučení pro zjišťování společenského postavení, diskriminace a násilí vůči neheterosexuálním a genderově rozmanitým osobám**. Hlavním cílem této publikace je zvýšit kvalitu zjišťování dat a poznatků o neheterosexuálních a genderově rozmanitých lidech ve společnosti tím, že poskytne vodítka a doporučení pro začleňování dotazníkových položek v oblasti sexuální orientace, genderové identity a intersex statusu.

Materiál je dostupný na stránkách **Queer geography**, kde naleznete i studii Menšinového stresu. Vědeckopopularizační spolek Queer Geography (QG) je komunikačním partnerem projektu a spolupodílel se na sběru dat v rámci studie Být LGBT+ v Česku 2018 a také sběru dat v rámci naší aktuální studie. Webová stránka www.LGBT-zdravi.cz je součástí širšího stejnojmenného projektu QG, v jehož rámci se setkáváme se zájmem NUDZ podporovat a kvalitu veřejného duševního zdraví a lépe porozumět jeho determinantám.